

Nr. KKU - 3/2023

StlInn-rundskriv fra Kontroll- og konstitusjonsutvalget inneholder informasjon om tolkninger KKU har gjort iht. saker og organisasjonsspørsmål

Dato: 05.03.2024
Utarbeidet av: [Iman Salem](#) og Tasia M. Gunar

Tolkning gjelder: om Presidentskapet kan sitte i valgstyret for urnevalget når de gjenværende i Presidentskapet stiller til valg.

StlInn-rundskriv KKU - 3/2023 om Presidentskapet kan sitte i valgstyret for urnevalget når de gjenværende i Presidentskapet stiller til valg.

Bakgrunn for henvendelse

KKU har fått et spørsmål om det er noe som hindrer Presidentskapet å være valgstyre for urnevalg når de gjenværende i Presidentskapet stiller til valg.

Hjemler, referanser og sedvane for tolkningen

I § 2-1 i *Studenttingets forretningsorden* (STFO) står det at «President og delegasjonslederne danner i felleskap Presidentskapet. President er leder for Presidentskapet»

I § 2-3 Valgstyret, *Prinsipper for valg og fratredelse* (PVF) står det at «Presidentskapet er Valgstyret ved urnevalg til Studenttinget, og personvalg i Studenttinget.» Personvalg er nærmere regulert i § 3-1.

Hovedoppgaven til Valgstyret er å «påse at stemmene som er avgitt i et valg telles på en ansvarlig måte.»

I § 4-2 Habilitet, *Vedtektene* står det at «det skal ikke forekomme inhabilitet i Stlnns beslutningsprosesser.

I § 5-1 Hovedregelen for inhabilitet, *Prinsipper for internkontroll i StlInn* (PIK) står det at «en tillitsvalgt er inhabil i saker hen oppfattes av studentmassen til ikke å kunne gjøre en rettferdig vurdering, og at hens deltagelse vil føre til at det oppnås en urettmessig vinning for seg selv eller andre».

Unntak fra hovedregelen er «hvis det allikevel fremstår som åpenbart at den tillitsvalgtes deltagelse ikke vil være vesentlig utslagsgivende for saken, gjelder ikke bestemmelsen i første ledd.»

I § 5-2 Å erklære seg inhabil, *Prinsipper for internkontroll i StlInn* (PIK) står det at «hvis en tillitsvalgt står i fare for å bryte med bestemmelsen i § 5-1, skal hen erklære seg inhabil og ikke delta i videre saksbehandlingen og beslutningen av saken.»

Tolkning

Det følger eksplisitt av vedtektene at det «ikke [skal] forekomme inhabilitet i StInns beslutningsprosesser, jf. § 4-2 i *Vedtektene*. *Bestemmelsen må tolkes vidt, slik* at regelen gjelder i alle beslutninger som leder frem til et endelig vedtak.

Hovedregelen om inhabilitet er nærmere regulert i § 5-1 (PIK) hvor det heter at en tillitsvalgt er inhabil i saker som studentmassen oppfatter at vedkommende ikke kan gjøre en «rettferdig vurdering» og dens deltagelse vil medføre en «urettmessig vinning» for seg selv eller andre. Først og fremst viser bestemmelsen til en objektiv vurdering og kumulative vilkår som må være oppfylt for å erklære en tillitsvalgt inhabil.

KKU tolker det dithen at en tillitsvalgt anses å ikke gjøre en rettferdig vurdering dersom vedkommende har personlige interesser i utfallet av valget. Med personlige interesser menes særegne forhold som er egnet til å svekke vedkommende upartiskhet, selv om det rent faktisk ikke ville ha påvirket valget. Slike særegne forhold kan være vennskap eller uvennskap, samboerskap og parforhold. Det betyr at perifere forhold vil normalt ikke føre til inhabilitet, fordi det da ikke vil foreligge et særegent forhold. Listen er ikke ment å være uttømmende. Ved vurdering av habilitet må det foretas en konkret, skjønnsmessig vurdering, hvor flere momenter vil være relevante.

KKU fortolker det slik at en urettmessig vinning vil være dersom vedkommende inhabilitet medfører at en selv eller en annen får en fordel på en måte som anses å bryte med rettferdighetsprinsippet.

Hvis det etter en helhetsvurdering blir konkludert med at en tillitsvalgt er inhabil, skal vedkommende fratras deltagelse i beslutningsprosesser eller diskusjoner som er relevante for den inhabilitetsrelaterte saken.

Det er imidlertid et unntak fra hovedregelen, jf. § 5-1 annet ledd (PIK). KKU fortolker det slik at annet ledd viser til en høy terskel for å erklære at en tillitsvalgte sin rolle ikke er avgjørende eller viktig for utfallet av saken. Dersom det først foreligger en mistanke om inhabilitet, bør det tas til følge. Dette gjøres for å sikre integriteten og tilliten til organisasjonens beslutningsprosesser.

KKU ser ikke det som et problem at medlemmer i Presidentskapet som har kandidaturer til verv der Presidentskapet er valgstyret, da deres funksjon vil utelukkende være å operere som et tellekorps. Deres ansvar begrenser seg til å utføre nøytrale og objektive oppgaver, som å telle stemmer uten innvirkning på valgresultatet. Derfor betraktes de ikke som inhabile. Derimot gjelder hovedregelen om habilitet i Personvalg og andre direkte valg, jf. § 5-1 (PIK)

Helt til slutt er det viktig å understreke at en tillitsvalgt er personlig ansvarlig å erklære seg inhabil, dersom vedkommende står i fare for å bryte med bestemmelsen i § 5-2, jf. § 5-1 (PIK)

På vegne av Kontroll- og konstitusjonsutvalget,

Iman Salem og Tasia M. Gunar
Leder og medlem av Kontroll og- konstitusjonsutvalget

